

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας

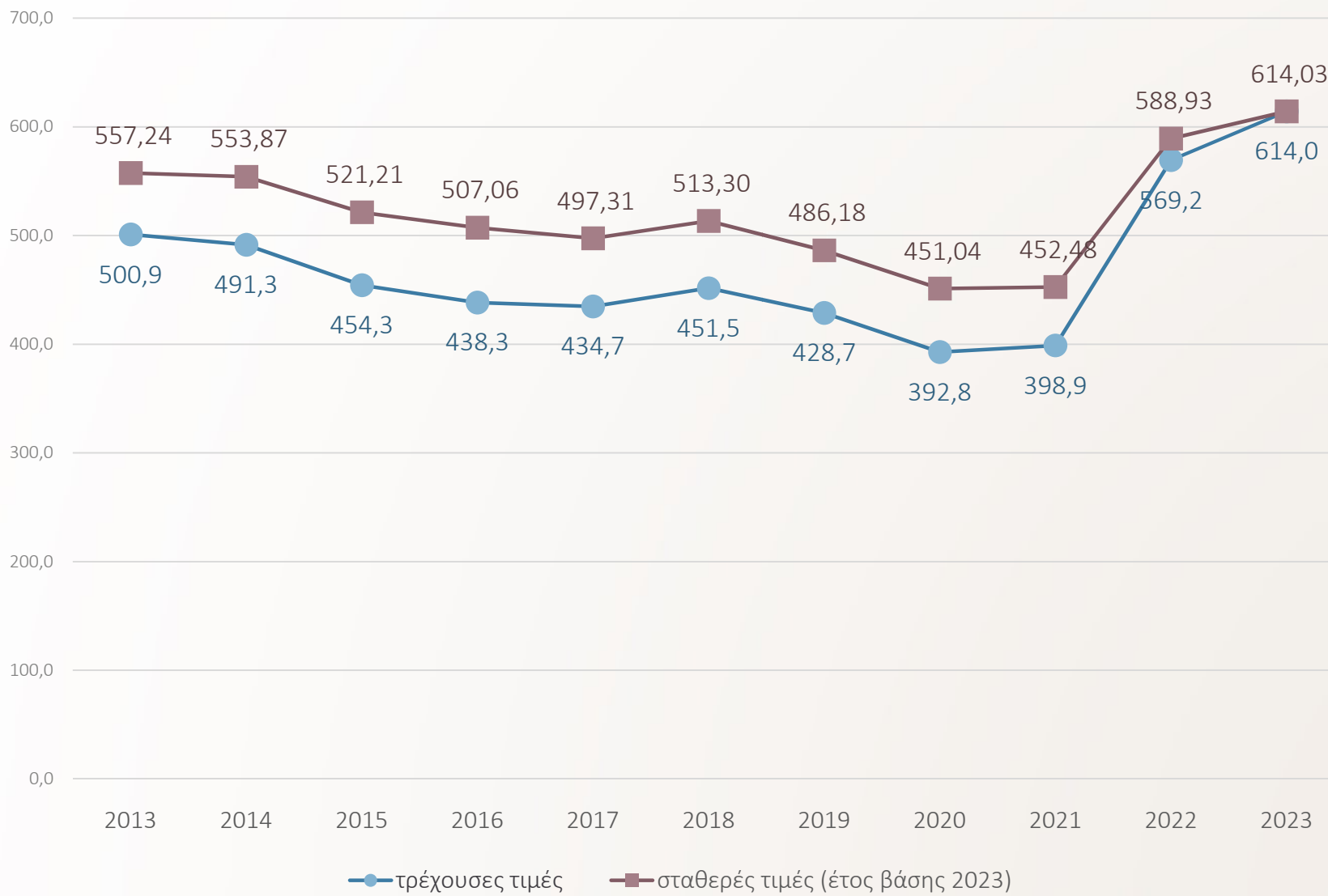
Η οργανωμένη φρονιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα

Αθήνα, Φεβρουάριος 2025

Α. Γενικά οικονομικά στοιχεία των δαπανών για φροντιστήρια στη σύγχρονη Ελλάδα

Συνολική ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια (σε τρέχουσες και σταθερές τιμές (έτος βάσης 2023) σε εκατ.€) την περίοδο 2013-2023

Μεταβολή 2021-2023

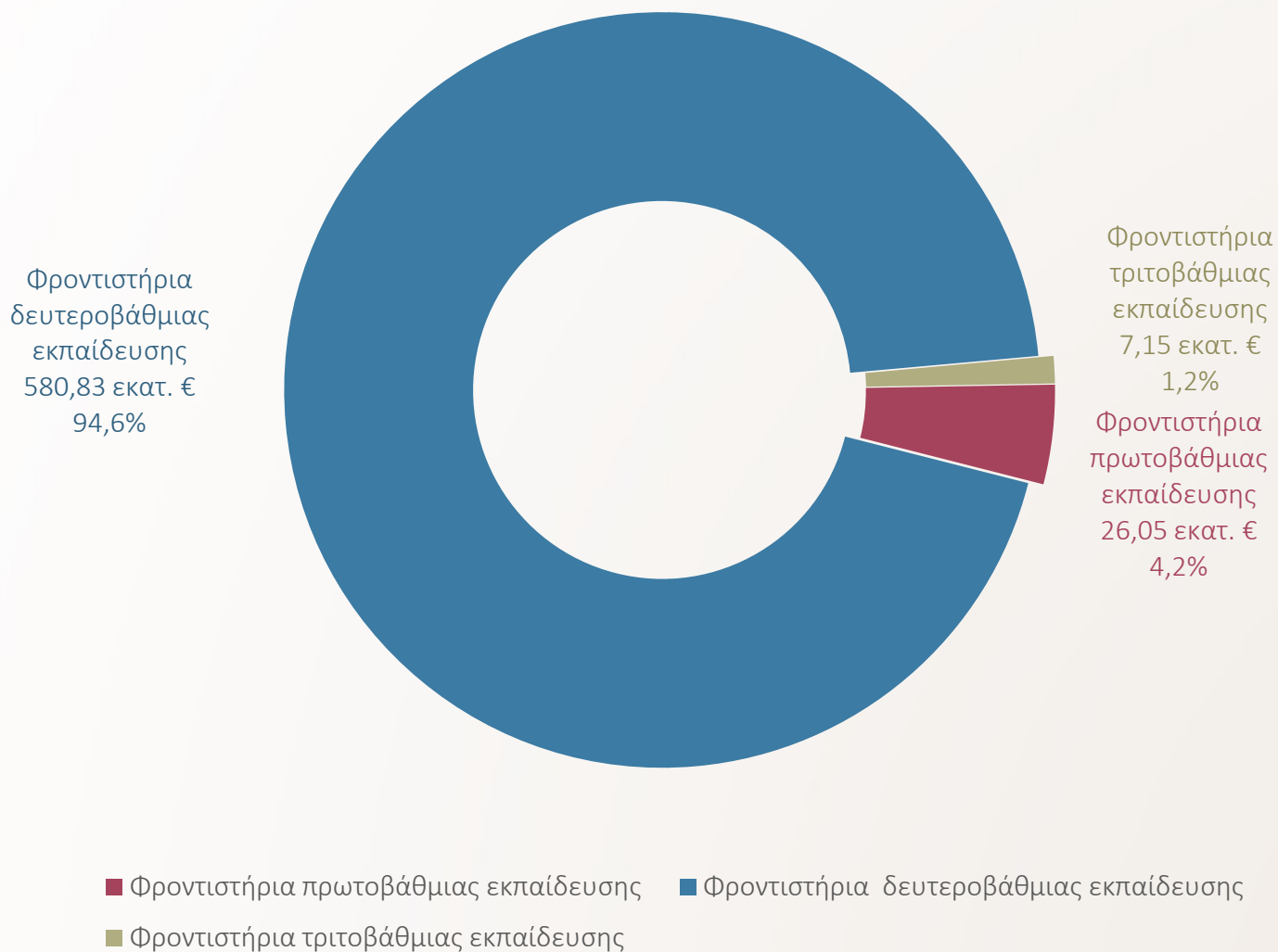
+53,9% +35,7%

Τα ελληνικά νοικοκυριά το 2023 δαπάνησαν συνολικά 614 εκατ.€ για φροντιστήρια εκπαίδευσης. Η δαπάνη αυτή από το 2013 καταγράφει μια φθίνουσα πορεία (-22,8%), ενώ το 2022 καταγράφει μια απότομη αύξηση (+42,7%) σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (2021), που οφείλεται λόγω της ανάγκης για επιπλέον εκπαιδευτική υποστήριξη με τη διάρκεια της περιόδου της πανδημίας. Το 2023 καταγράφει μια αυξητική πορεία των δαπανών, που συνεχίζεται.

Η ανάλυση των δαπανών σε τρέχουσες και σταθερές τιμές (έτος βάσης 2023) δείχνει την επίδραση του πληθωρισμού. Οι τρέχουσες τιμές παρουσιάζουν ονομαστική αύξηση, οι σταθερές τιμές αποκαλύπτουν την πραγματική αξία των δαπανών, αποφεύγοντας την επίδραση του πληθωρισμού. Η πραγματική, λοιπόν, αύξηση των δαπανών τα τελευταία έτη ανέρχεται σε 35,7%.

Πηγή: Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών
Επεξεργασία

Συνολική ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά βαθμίδα εκπαίδευσης (σε εκατ.€) το 2023

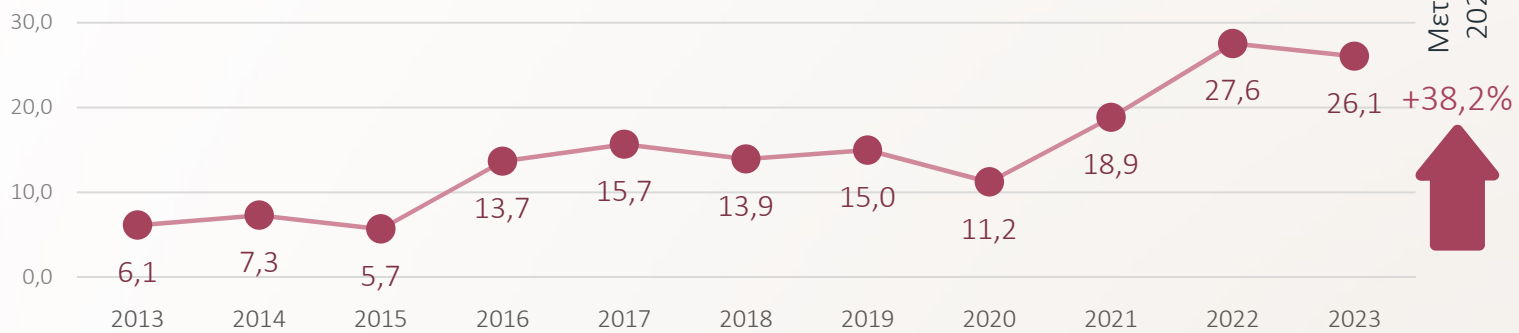

Το 2023, οι δαπάνες για φροντιστήρια κατανομήθηκαν ως εξής: 94,6% για δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και 1,2% για τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτή η κατανομή αντανακλά, φυσικά, την αυξημένη ζήτηση για υποστήριξη μαθητών κρίσιμη βαθμίδα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Συνολική ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά βαθμίδα εκπαίδευσης

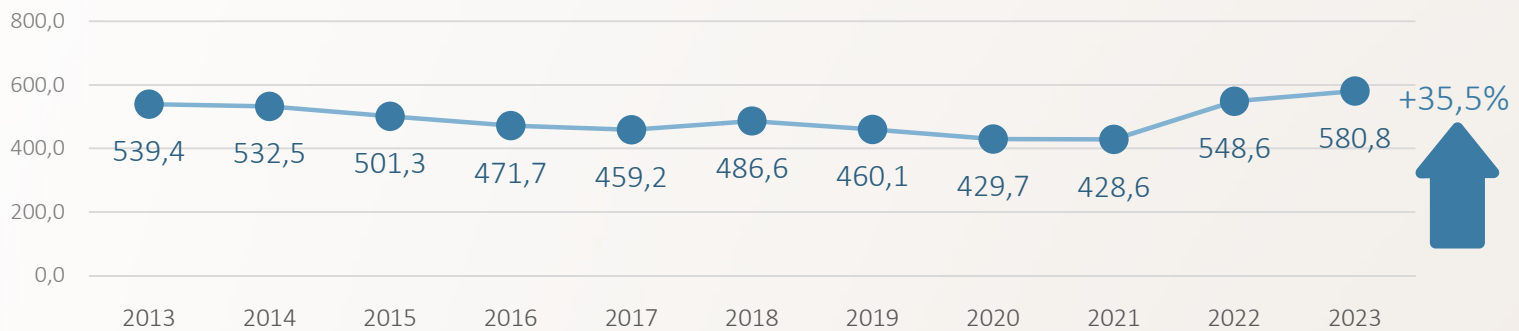
(σταθερές τιμές (έτος βάσης 2023) σε εκατ.€) την περίοδο 2013-2023

Φροντιστήρια
πρωτοβάθμιας
εκπαίδευσης

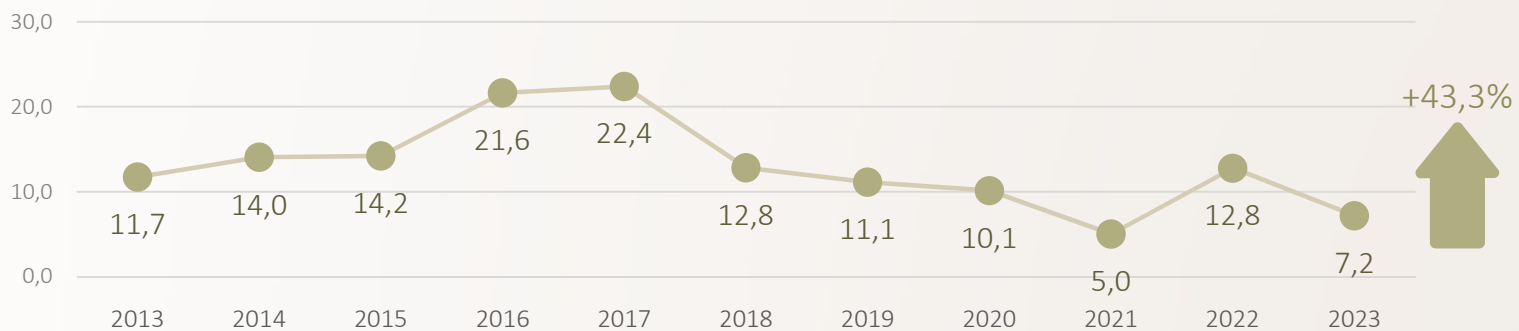
Μέσα στην δεκαετία η δαπάνη για φροντιστήρια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει 4πλασιαστεί από 6,1 εκατ.€ το 2013 να ανέλθει σε 26,1 εκατ.€ το 2023. Μόνο για την τελευταία διετία καταγράφεται αύξηση που παρουσιάζει περίπου 38%.

Φροντιστήρια
δευτεροβάθμιας
εκπαίδευσης

Η δαπάνη για φροντιστήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το 2021 καταγράφει μια σημαντική πτώση (-20,5%), ενώ την τελευταία διετία αυξάνεται σημαντικά (+35,5%).

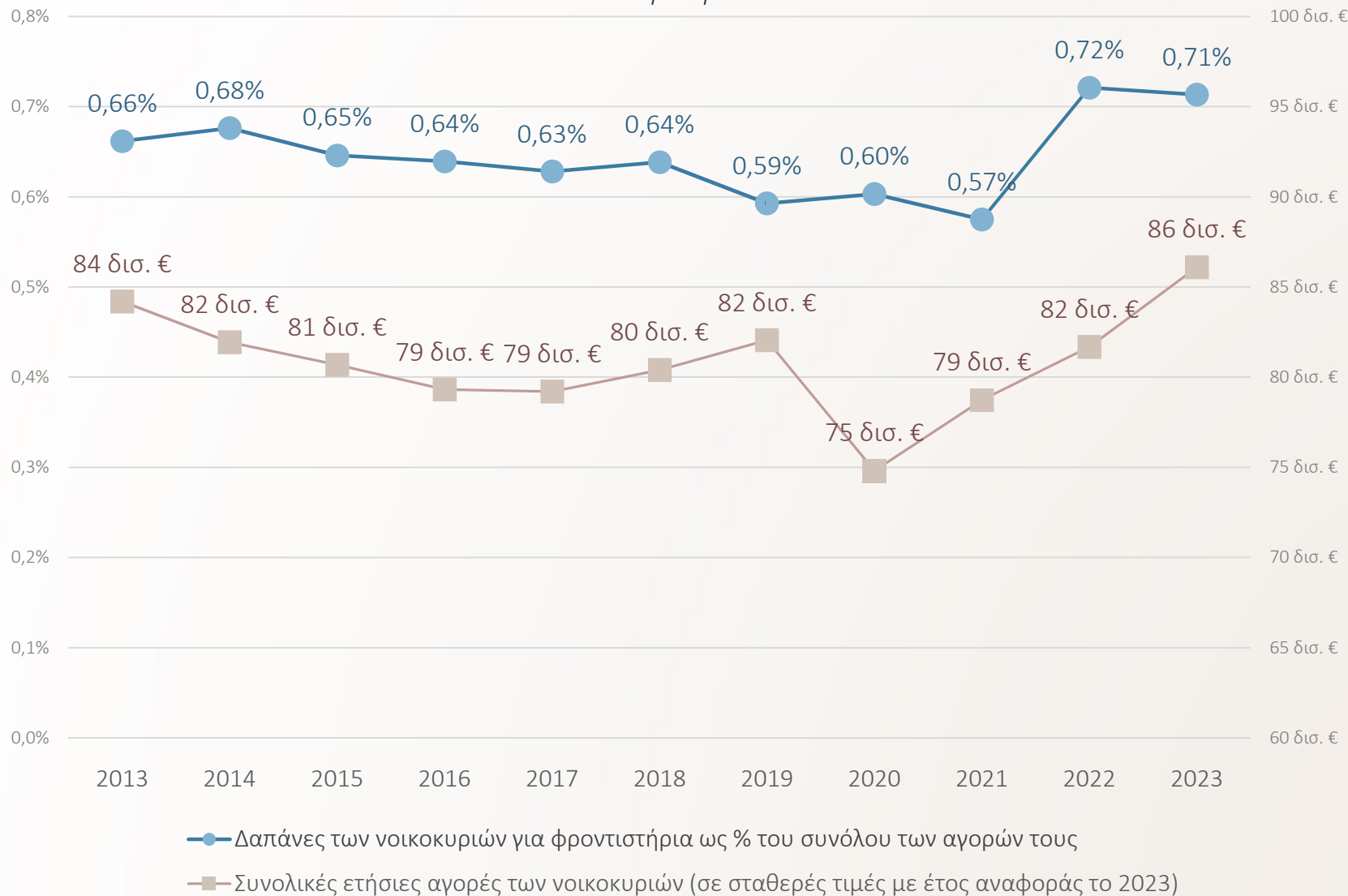
Φροντιστήρια
τριτοβάθμιας
εκπαίδευσης

Η δαπάνη για φροντιστήρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το 2021 καταγράφει μια σημαντική πτώση (-78%) και στη συνέχεια αυξάνεται (+91%) και στη συνέχεια μειούμενη έως και 2023 (-78%). Την τελευταία διετία καταγράφεται αύξηση, ωστόσο, παρουσιάζει μικρότερη συνολική αύξηση κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Συνολική ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια ως % του συνόλου των αγορών τους

την περίοδο 2013-2023

● Δαπάνες των νοικοκυριών για φροντιστήρια ως % του συνόλου των αγορών τους
■ Συνολικές ετήσιες αγορές των νοικοκυριών (σε σταθερές τιμές με έτος αναφοράς το 2023)

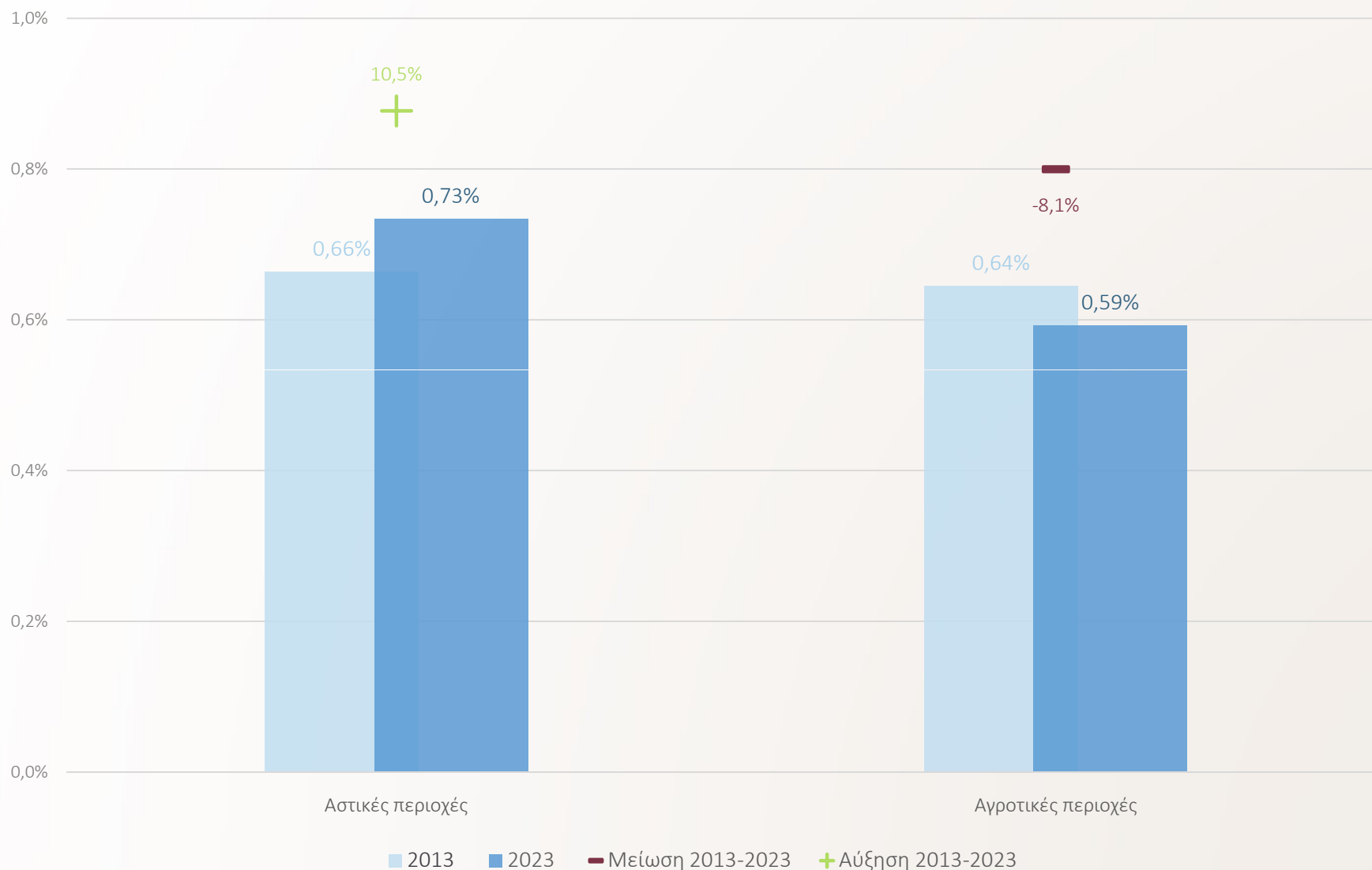
Μεταβολή
2021-2023
 +24,1%

Η δαπάνη για φροντιστήρια ως ποσοστό των συνολικών αγορών των νοικοκυριών παρέχει μια εικόνα του οικονομικού βάρους που φέρουν οι οικογένειες στην εξωσχολική υποστήριξη των παιδιών τους. Μέχρι και το 2021, το μερίδιο των αγορών των νοικοκυριών που αφορά τα φροντιστήρια κυμαίνετο σε σχετικά σταθερά επίπεδα και αντιστοιχούσε στο 0,6% του συνόλου των αγορών τους, καταγράφοντας μικρή πτώση την περίοδο της πανδημίας (2019-2021). Ωστόσο, το 2022 αυξάνεται σημαντικά (+25,5%) και διαμορφώνεται στο 0,7%, παραμένει σε αυτό το επίπεδο και την τελευταία χρονιά. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύνολο των ετήσιων αγορών των νοικοκυριών καταγράφει πραγματική αύξηση 2,3%, εμφανής η σταθερή και αυξανόμενη σημασία της φροντιστηρίου στην εκπαιδευτική πορεία των Ελλήνων μαθητών.

Μέση ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά βαθμό αστικότητας

ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

Σύνολο
χώρας
2023

0,71%

Λόγος
max/min
2023

1,2 φορές

Μέση ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά περιφέρεια

ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2014-2023

Σύνολο
χώρας
2023
0,71%

Λόγος
max/min
2023
5,5 φορές

Λόγος
top3/bottom3
2023
3,6 φορές

Δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά τάξεις μηνιαίου εισοδήματος ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2014-2023

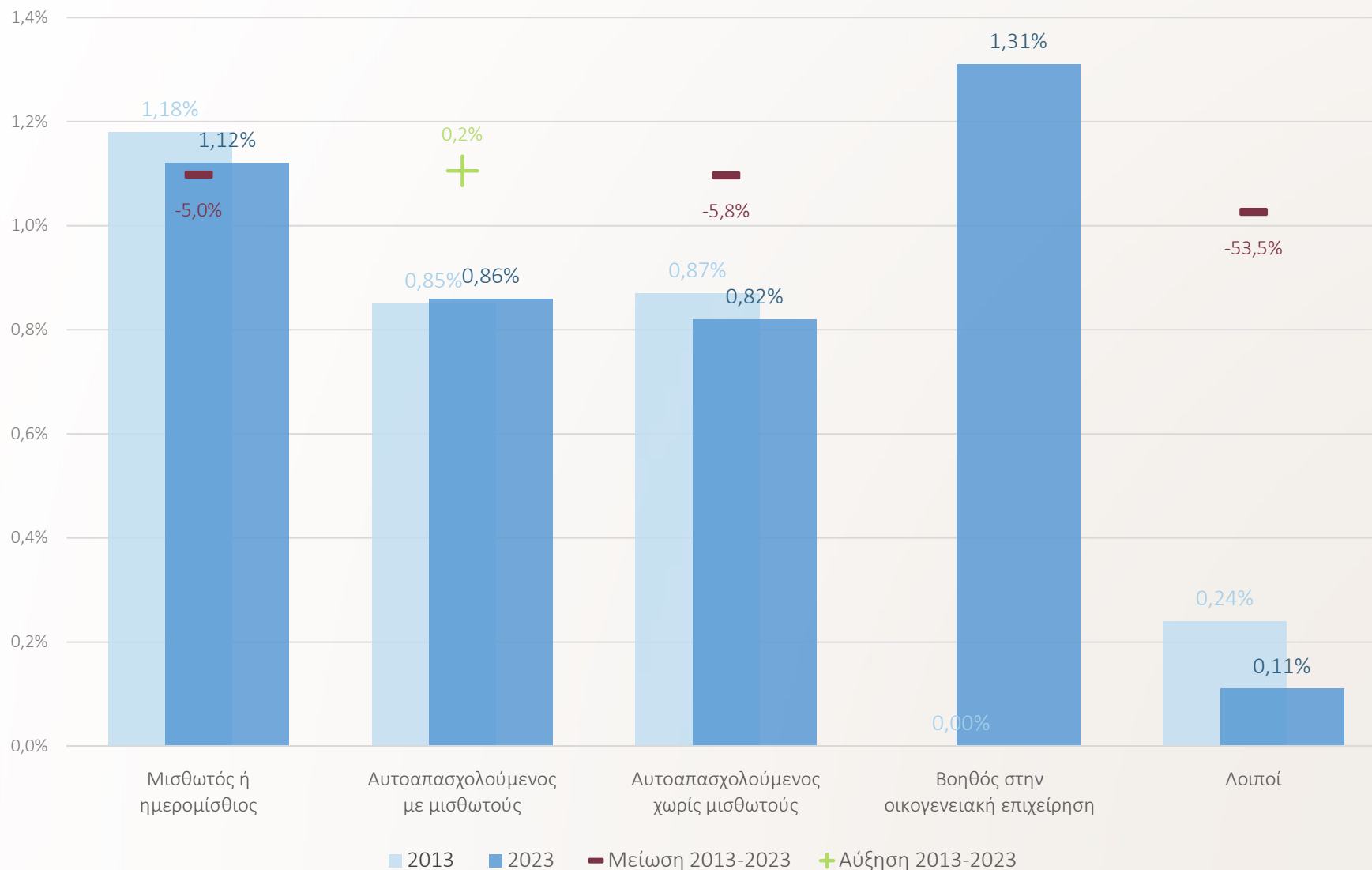
Σύνολο χώρας 2023
0,71%

Λόγος max/min 2023
6,1 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
3,4 φορές

Δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά θέση στο επάγγελμα του υπευθύνου του νοικοκυριού ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

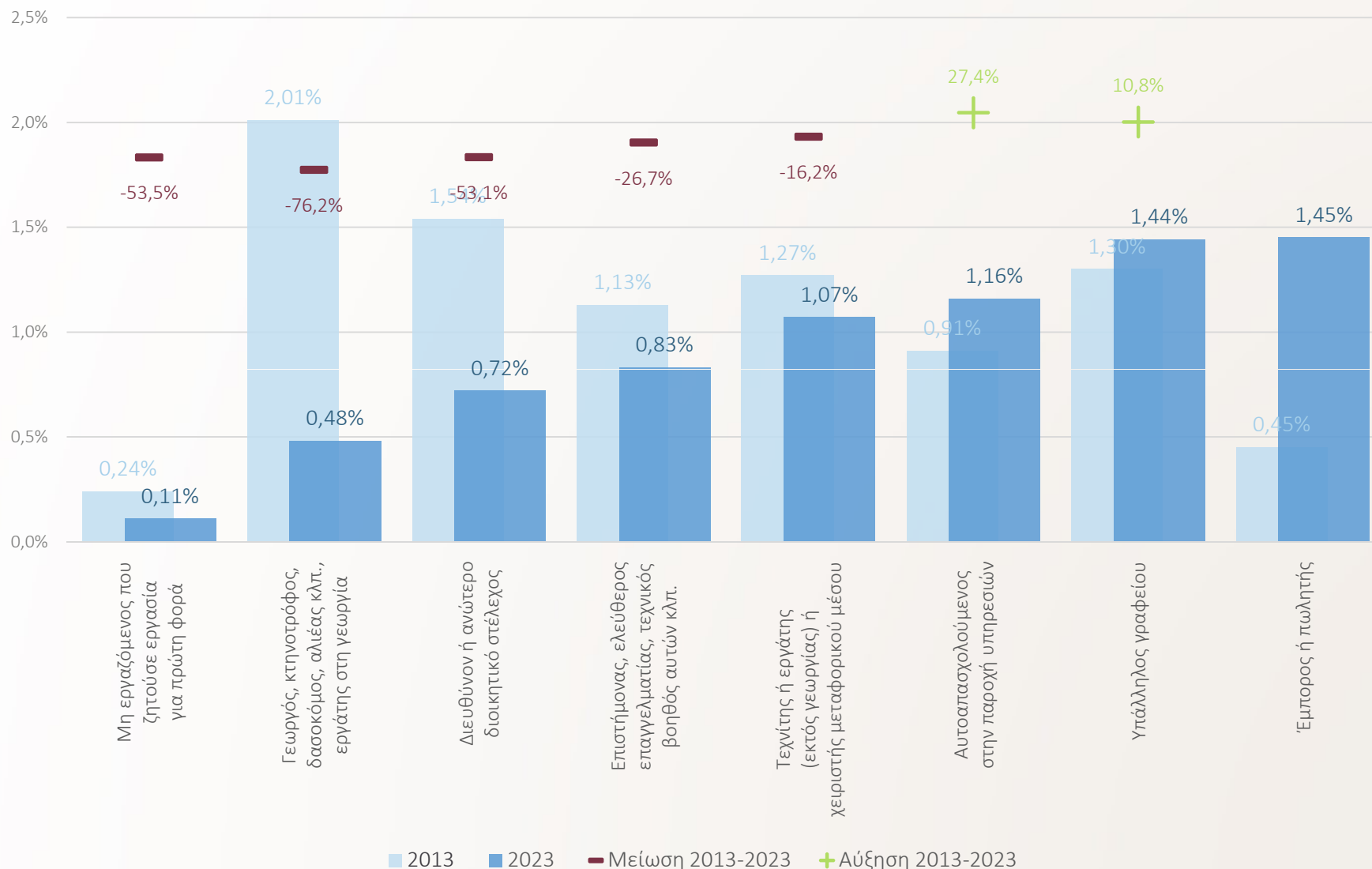

Σύνολο χώρας 2023
0,71%

Λόγος max/min 2023
11,8 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
1,8 φορές

Δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά επάγγελμα του υπευθύνου του νοικοκυριού ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

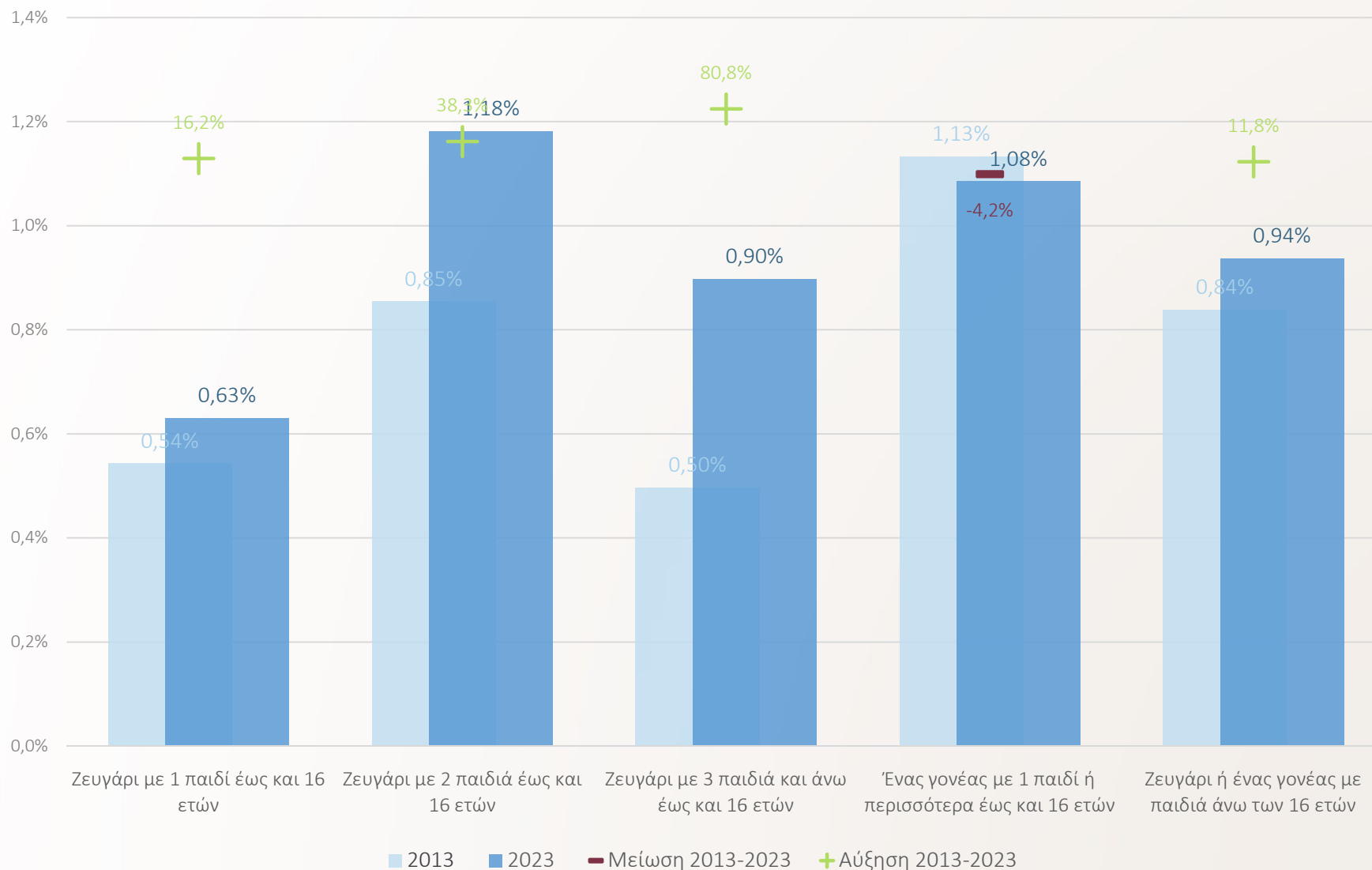

Σύνολο χώρας 2023
0,71%

Λόγος max/min 2023
13,0 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
3,1 φορές

Δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά σύνθεση του νοικοκυριού ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

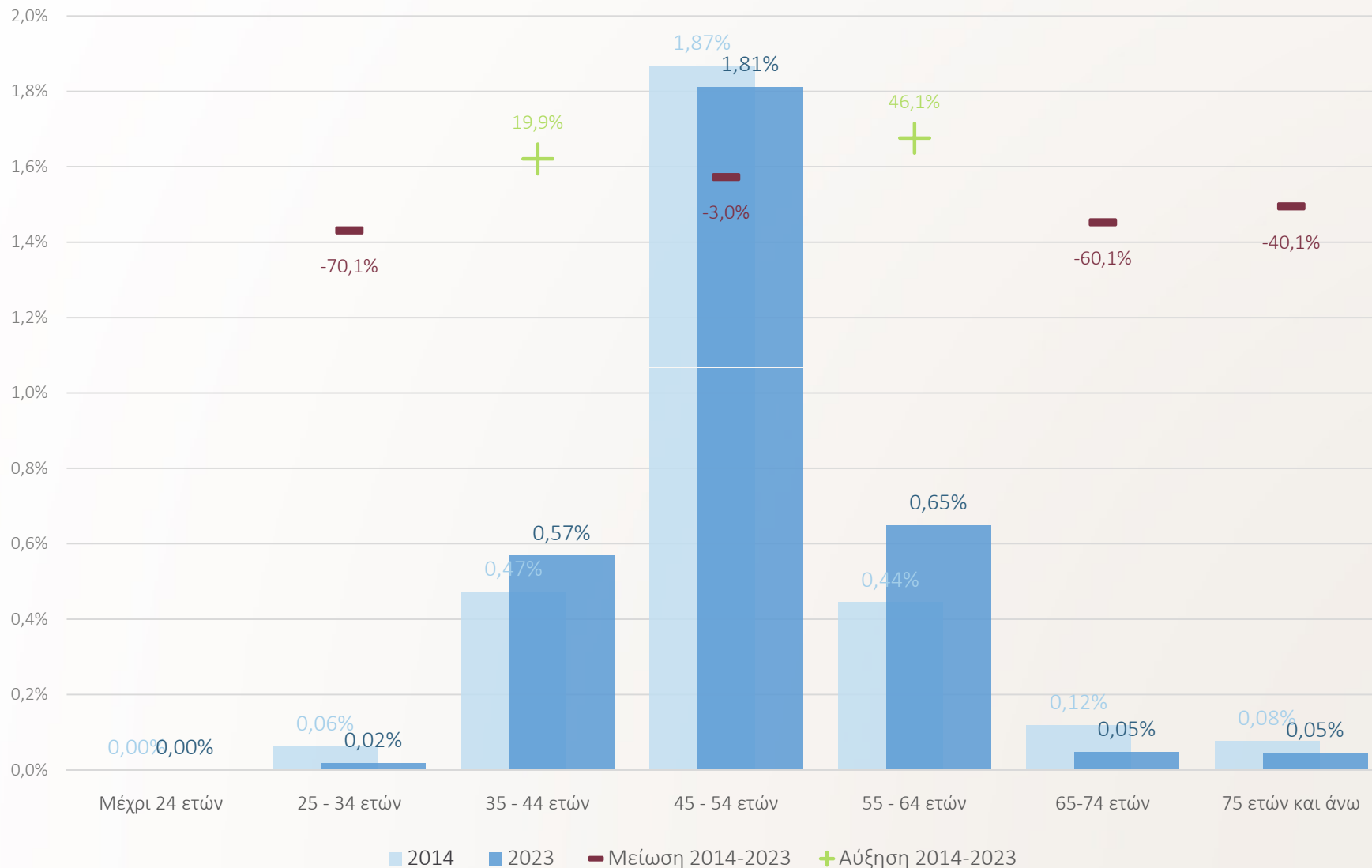
Σύνολο χώρας 2023
0,71%

Λόγος max/min 2023
1,9 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
1,3 φορές

Μέση ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά ηλικιακή ομάδα του υπεύθυνου του νοικοκυριού ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

Σύνολο χώρας 2023
0,71%

Λόγος max/min 2023
6,1 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
46,8 φορές

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας

B. Στάσεις & απόψεις γονέων και νέων για τις οργανωμένες φροντιστηριακές δομές

Ταυτότητα ποσοτικών ερευνών

- **Διεξαγωγή:** Metron Analysis^(*)
- **Ανάθεση:** ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ της ΓΣΕΕ (ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ)

Γονείς

- Πληθυσμός έρευνας: Γονείς παιδιών 10-20 ετών
- Περιοχή έρευνας: Πανελλαδικά (49% Αττική, 51% Λοιπά)
- Μεθοδολογία έρευνας: Online.
- Μέγεθος δείγματος: 402 άτομα.
- Επιλογή δείγματος: Online panel
- Περίοδος Διεξαγωγής: Σεπτέμβριος 2023

Νέοι

- Πληθυσμός έρευνας: Άτομα ηλικίας 18-24 ετών
- Περιοχή έρευνας: Πανελλαδικά (62% Αττική, 38% Λοιπά)
- Μεθοδολογία έρευνας: Online.
- Μέγεθος δείγματος: 502 άτομα.
- Επιλογή δείγματος: Online panel
- Περίοδος Διεξαγωγής: Σεπτέμβριος 2023

(*) Η Metron Analysis είναι μέλος των European Society of Opinion and Marketing Research, Marketing Research Society, World Association of Public Opinion Research και του Συλλόγου Εταιρειών Δημοσκοπήσεων και Έρευνας Αγοράς και τηρεί πιστά τους αντίστοιχους κώδικες και αρχές επαγγελματικής πρακτικής.

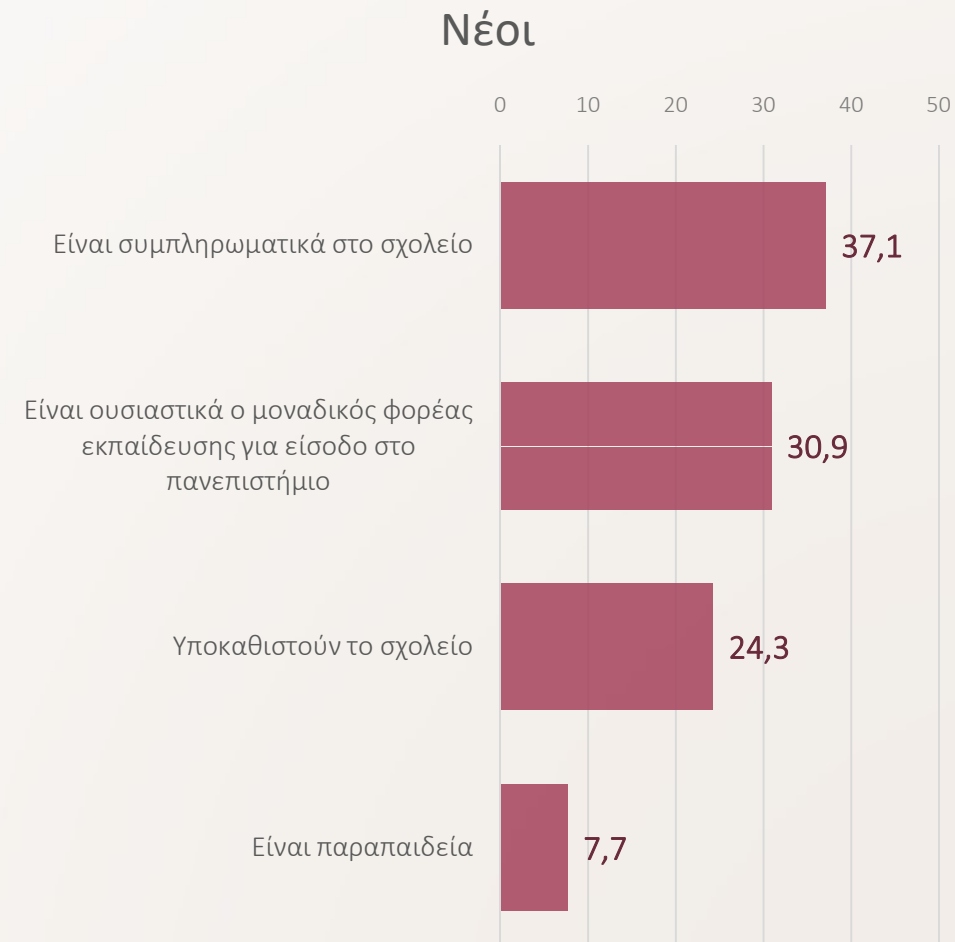
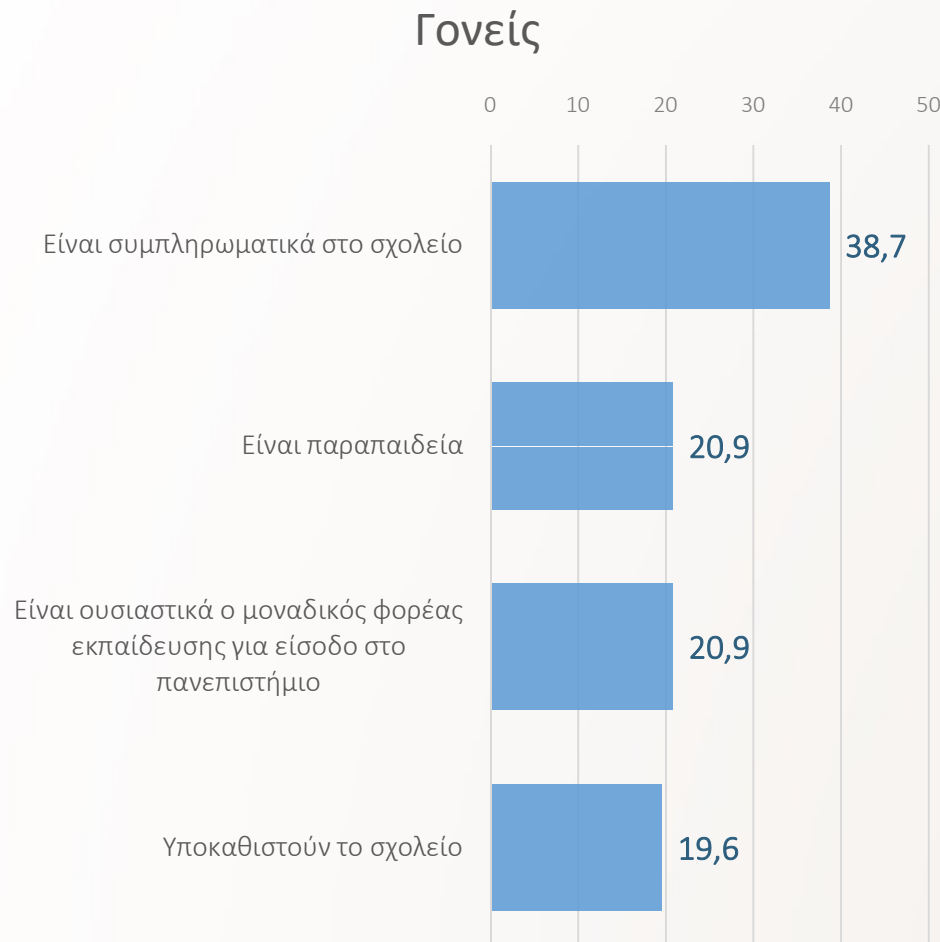
Ερ. Ποιος από τους παρακάτω είναι ο **κύριος ρόλος** των φροντιστηρίων γενικής παιδείας στη χώρα μας;

Μία κύρια απάντηση

Ερ. Τι από τα παρακάτω θα λέγατε ότι **είναι κυρίως** τα φροντιστήρια γενικής παιδείας;

Ερ. Ποιες είναι οι τρεις κύριες ανάγκες που καλύπτουν τα φροντιστήρια γενικής παιδείας; Λίστα/Πολλαπλή έως τρεις απαντήσεις

Γονείς

Νέοι

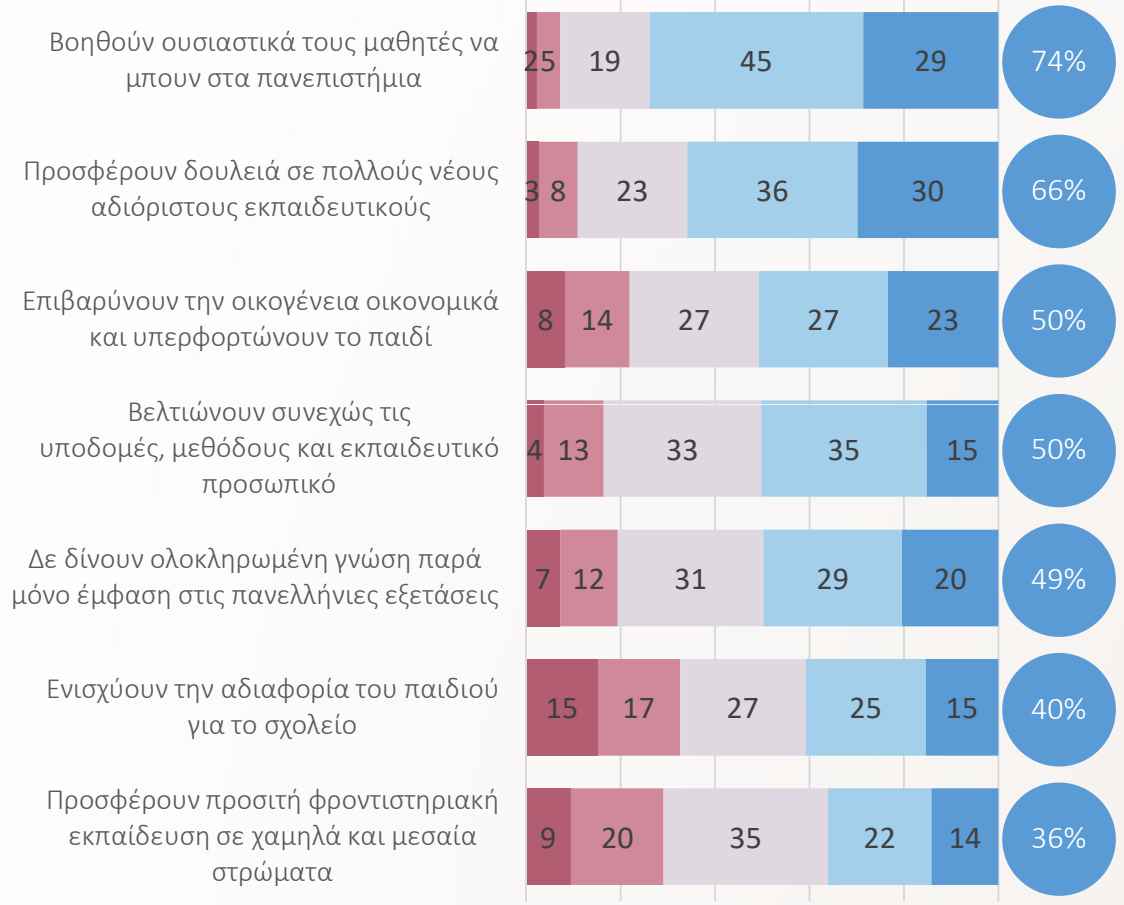

Στατιστικά στοιχεία για φροντιστήρια γενικής παιδείας

Ερ. Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω προτάσεις για τα φροντιστήρια γενικής παιδείας;

Γονείς

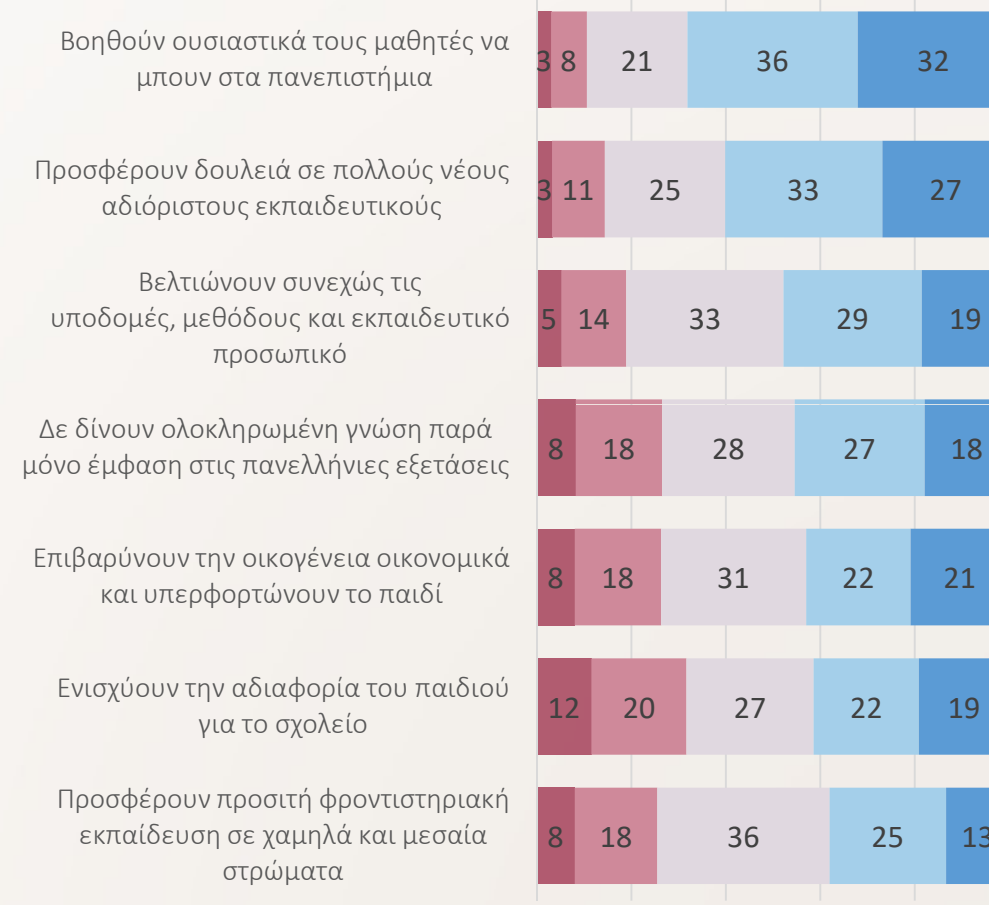
0 20 40 60 80 100 *top2box*

■ 1=διαφωνώ απόλυτα ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5=συμφωνώ απόλυτα

Νέοι

0 20 40 60 80

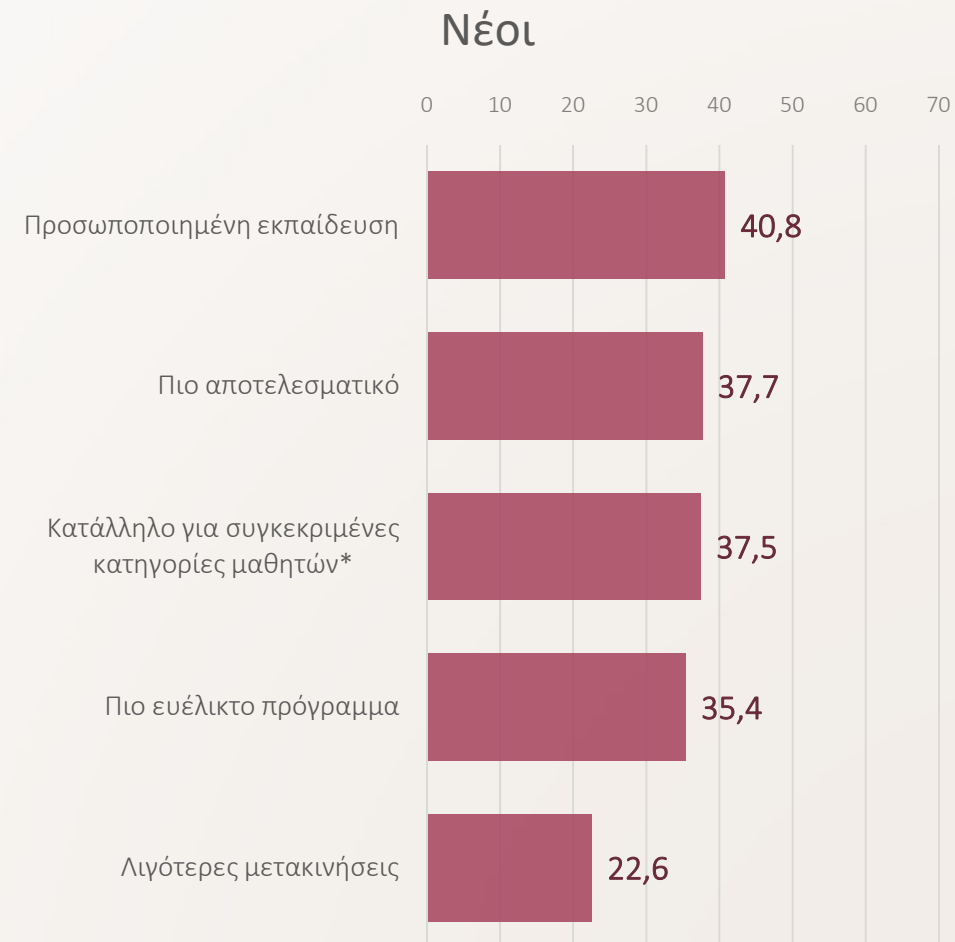
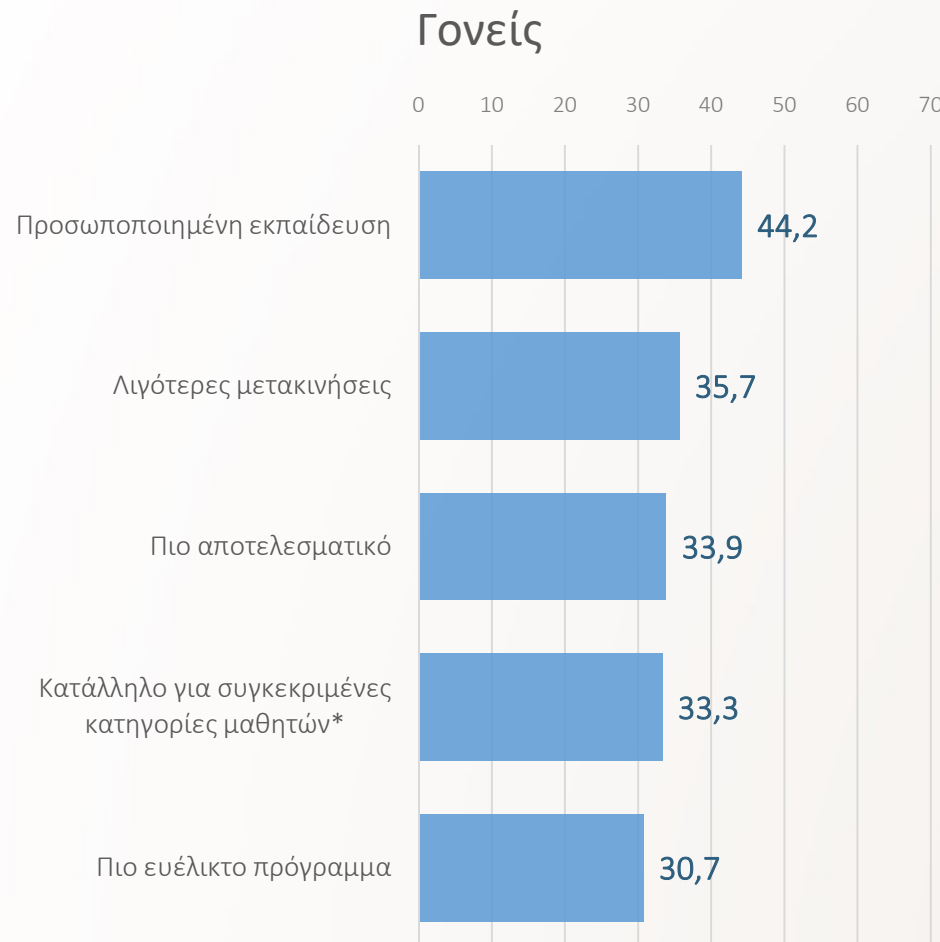
■ 1=διαφωνώ απόλυτα ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5=συμφωνώ απόλυτα

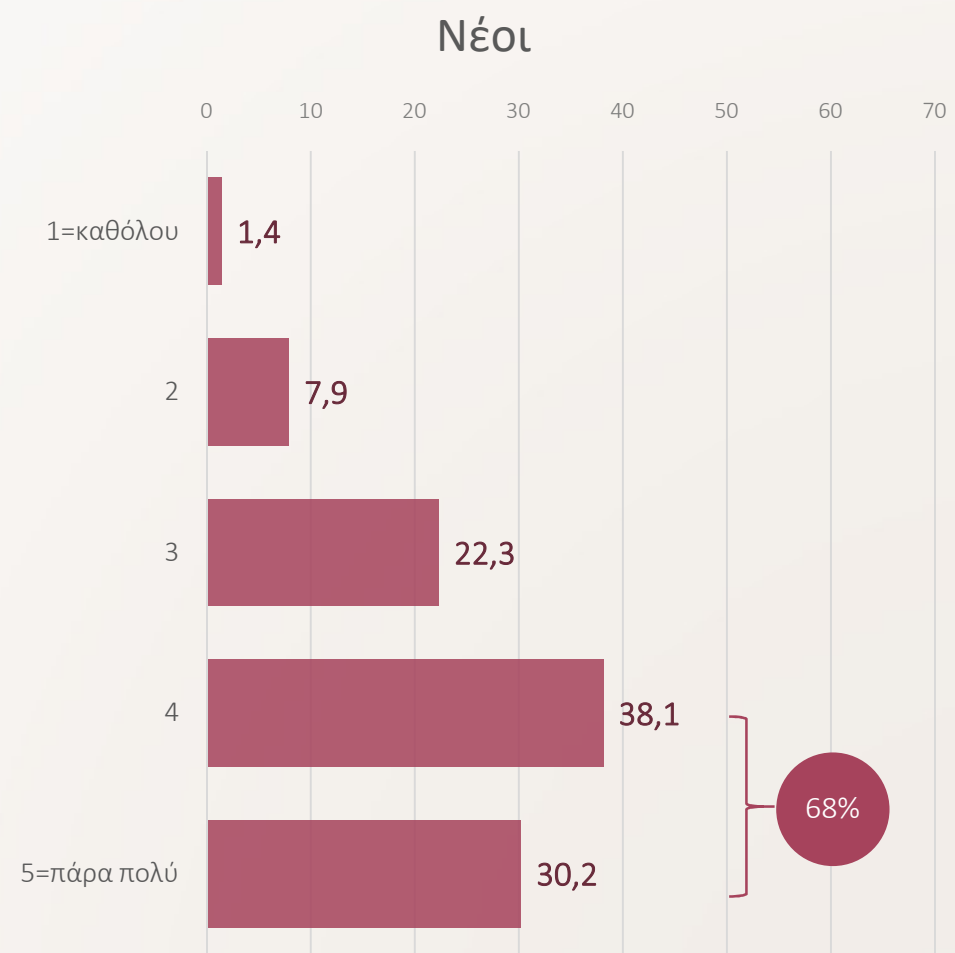
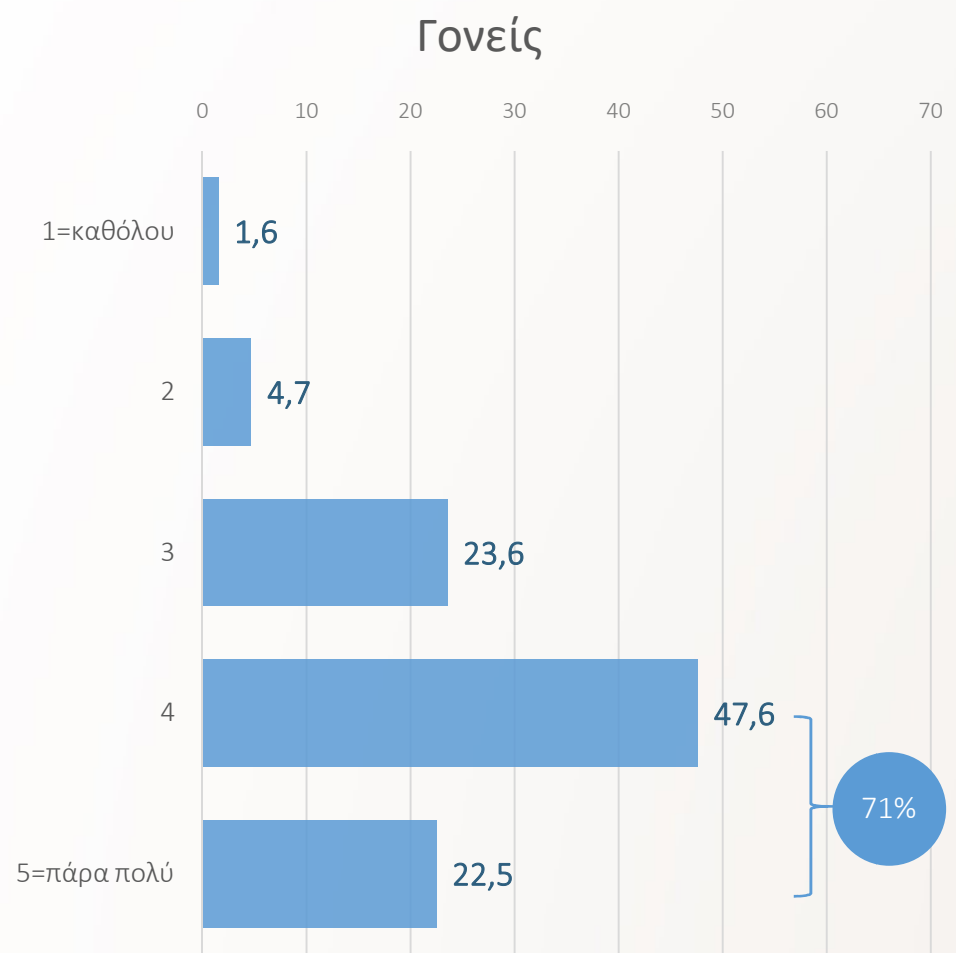
Ερ. Ποια είναι τα **πλεονεκτήματα** των **φροντιστηρίων** γενικής παιδείας συγκριτικά με τα **ιδιαιτέρως**; *Πολλαπλή/Έως δύο απαντήσεις*

Ερ. Ποια είναι τα **πλεονεκτήματα** των **ιδιαιτέρων** συγκριτικά με τα φροντιστήρια γενικής παιδείας; Πολλαπλή/Εως δύο απαντήσεις

Ερ. Πόσο **ικανοποιημένοι** μέναιτε συνολικά από την παρακολούθηση μαθημάτων στο φροντιστήριο γενικής παιδείας;

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας

Γ. Απόψεις εκπαιδευτικών εργαζομένων στα φροντιστήρια γενικής παιδείας

Ταυτότητα ποιοτικών ερευνών

Διεξαγωγή: Metron Analysis^(*)

Ανάθεση: ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ της ΓΣΕΕ (ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ)

A. Μεθοδολογία έρευνας: εις βάθος ατομικές συνεντεύξεις (IDIs)

Συμμετέχοντες:

- 10 καθηγητές φροντιστηρίων γενικής παιδείας (6 Αττική (1 Αλυσίδα – 5 Μη Αλυσίδα), 4 Περιφέρεια (2 Αλυσίδα – 2 Μη))
- 6 Φορείς Εκπροσώπησης

B. Μεθοδολογία έρευνας: Focus groups

Συμμετέχοντες: 6 ομάδες γονέων (Γυμνάσιο Αττικής, Δημόσιο Λύκειο Αττικής, Ιδιωτικό Λύκειο Αττικής, Γυμνάσιο Περιφέρειας, Λύκεια Περιφέρειας)

Περίοδος διεξαγωγής: 10 Μαΐου έως 4 Σεπτεμβρίου 2023

(*) Η Metron Analysis είναι μέλος των European Society of Opinion and Marketing Research, Marketing Research Society, World Association of Public Opinion Research και του Συλλόγου Εταιρειών Δημοσκοπήσεων και Έρευνας Αγοράς και τηρεί πιστά τους αντίστοιχους κώδικες και αρχές επαγγελματικής πρακτικής.

Εκπαιδευτικοί στα φροντιστήρια γενικής παιδείας - Προφίλ

Παιδαγωγικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά

- ✓ Νεότερης ηλικίας
- ✓ Μεταπτυχιακή εκπαίδευση
- ✓ Διαρκής αξιολόγηση
- ✓ Αλλά το πτυχίο ΑΕΙ δεν σημαίνει αναγκαστικά παιδαγωγική-διδασκτική επάρκεια...
- ✓ ...και δεν αρκούν επιμορφωτικά σεμινάρια χωρίς αντίκρισμα («βιομηχανία» πιστοποιήσεων)

Εργασιακό προφίλ και επιλογές

- ✗ Πολλαπλάσιες υποχρεώσεις απ' ό,τι στο σχολείο
- ✗ Πίεση για επιτυχία
- ✗ Χαμηλές απολαβές και επισφάλεια
- ✓ Απόκτηση ενσήμων
- ✓ Δύσκολη αλλά επιθυμητή η απορρόφηση στη δημόσια εκπαίδευση

Η φροντιστηριακή εκπαίδευση αντιμετωπίζεται από τους/τις εκπαιδευτικούς ως προσωρινή και αναγκαστική βιοποριστική επιλογή, που παρέχει διδακτική εμπειρία.

Το δημόσιο σχολείο θεωρείται ότι αποτελεί «αθέμιτο ανταγωνισμό» (σταθερότητα, ωράρια, απολαβές, παιδαγωγική ελευθερία)

Εργασιακές σχέσεις στα φροντιστήρια γενικής παιδείας

Εργασιακή πραγματικότητα

- ✘ Χαμηλές απολαβές/ωρομίσθιο...
- ✘ ...σε σχέση με πιεστικές απαιτήσεις και εξαντλητικά ωράρια
- ✘ Μη αμειβόμενη εργασία (προετοιμασία μαθήματος)
- ✘ Γκρίζες ζώνες (ανασφάλιστη/αδήλωτη εργασία, μη καταβολή δώρων/επιδομάτων)
- ✘ Κατάργηση συλλογικών συμβάσεων
- ✘ Ελλιπείς ελεγκτικοί μηχανισμοί
- ✘ Εύκολη αντικατάσταση από νεότερους με χαμηλότερες αμοιβές

Φορείς

Βελτίωση εργασιακών συνθηκών

- ✓ Καλύτερες αμοιβές
- ✓ Αμοιβή της εργασίας πριν και μετά το μάθημα
- ✓ Παροχή σεμιναρίων επιμόρφωσης
- ✓ Συνεχόμενο ωράριο
- ✓ Ενίσχυση της κρατικής εποπτείας
- ✓ Επαναφορά συλλογικών διαπραγματεύσεων

Εργασιακές σχέσεις στα φροντιστήρια γενικής παιδείας

Συνολικά η βελτίωση των εργασιακών συνθηκών προϋποθέτει:

κράτος

τήρηση και
ενίσχυση του
θεσμικού
πλαισίου
προστασίας

ιδιοκτήτες

μακρόπνοη
επένδυση στο
ανθρώπινο
δυναμικό

εργαζόμενοι

συλλογική
οργάνωση

Κριτήρια ποιότητας

Για τους stakeholders (ιδίως εκπαιδευτικοί & γονείς) πρωταρχικό **κριτήριο ποιότητας** είναι το ανθρώπινο δυναμικό:

- ✓ Μεταδοτικότητα
- ✓ Παιδαγωγική επάρκεια
- ✓ Ευελιξία
- ✓ Επιμόρφωση

Αλλά και:

- ✓ Εκπαιδευτικό υλικό
- ✓ Ολιγομελή και ομοιογενή τμήματα
- ✓ Οργάνωση προγράμματος σπουδών
- ✓ Σύγχρονες μέθοδοι
- ✓ Διαρκής αξιολόγηση

Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος δίνει όμως έμφαση σε διαστάσεις που αφορούν τη διάδρασή του με κάποιο άλλο:

- ✓ Για τους **γονείς** βαραίνει η σχέση κόστους-αποδοτικότητας αλλά και η διαρκής επαφή- ενημέρωση με το φροντιστήριο
- ✓ Για τους **εκπαιδευτικούς** βαραίνει η αρμονική σχέση με τη διοίκηση και τους γονείς αλλά και οι εργασιακές συνθήκες (σχέση με εργοδοσία)
- ✓ Για τους **φορείς εκπροσώπησης** βαραίνει η αποτελεσματικότητα σε συνάρτηση με τη μακρόπνοη επένδυση σε ποιοτικές εργασιακές σχέσεις